

NÝDEK, o. Frýdek-Místek

1930-1938 činoherní *DS mládeže* jako součást Matice slezské. Hry pro dospělé a mládež. Vůdčí osobnosti J. Stavarčík, Z. Konderlová, F. Kusý a J. Kajfosz. 1936-1938 *DS Związek młodzięzy*. Vůdčí osobnosti: Tad. Rychlik, Rud. Wojcik. 1947-1997 *DS PZKO*, osobnosti H. Wronková, H. Raszková, A. Kupcová, K. Stonawská, M. Martynková. 1949-1953 samostatný činoherní spolek dospělých a mládeže *Svaz mládeže*, r. A. Larysch a K. Hudzieczek. 1953-1982 *Dkr Sokola*, ved. A. Larysch, J. Svidrová, I. Beroušek a M. Krček. 1953-1984 *Dkr ZŠ*, A. Marcinek, I. Beroušek, J. Svidrová.

INFORMACE pro MČAD Věra Labojová; Místopis okresu zprac. Marcela Černochová, Jan Krulíkovský. Rkp. 1999. PC ART. MICHNA, Radomír: Dějiny ochotnického divadelnictví na Místecku, Brušpersku a Frenštátsku do roku 1945. Diplomová práce. Ostrava, FF OU 2000. 122 s. PC ART.

NYMBURK, o. Nymburk

Koncem 18. a počátkem 19. stol. zájžděly do Nymburka výlučně německé společnosti. Pouze loutkář Matěj Kopecký zde hrál česky. 1816 z popudu J. Šamala zač. střídavě česká a německá představení, 1823 Loupežníci na Chlumu. 30. a 40. léta 19. stol. zmínky o českém ODi. V jednom představení hrál V. K. Klicpera, přítel místního MUDr. Dlabače. Též kočující div. společnosti. H. zde 1837 i Tyl, pobýval zde i s rodinou a pravděpodobně zde napsal jednu ze svých her. 1841 úspěšný zájezd Tyla, Kašky a Rajske. Ve 40. letech se hrálo už většinou česky, na staré radnici, v čp. 242 U Bergmanů, ve škole, zač. 60. let U černého orla, U Klecanských (Na Knížecí), U bílého beránka. 1856 první záznamy o ODi. V repertoáru Švédové v Praze (Pečírka, Züngl,

a další vystoupení hostujících div. souborů a herců. 1869 hostovali Jindř. Mošna a Fr. Kolár. Pro ODi maloval dekorace Jos. Macourek, malíř Prozatímního divadla.

1861. Zaslouhou Ludvíka Rubingera byl povolen pronájem prvního poschodí starého kláštera, který v té době sloužil jako skladiště, šatlavna a márnice pro sebevrahy a utopence. V prvním poschodí byla provedena rozsáhlá adaptace starého sálu. Čelně bylo umístěno vyvýšené jeviště. Proscénium tvořila plátěná stěna, jejíž malba napodobovala mramorové obložení. V pozadí hlediště byl balkón, který nebyl dokončen do proponovaného otevření, nýbrž o představení později.

Hlediště bylo osvětleno kovaným lustrem, na kterém visely petrolejové lampy. V hledišti bylo neměnně pološero, ať se hrálo či byla přestávka. Divadlo se nezvápělo a bylo pouze pro jarní a letní provoz. Jako dekoraci se užívalo malovaných prospektů, které se rolovaly na válce nad jevištěm. Jeviště bylo osvětlováno petrolejovými lampami.

Strop hlediště byl prkenný, podbitý na krovny klášterní kopule. Když vypadl ze střechy šindel, bylo z hlediště vidět oblohu.

Jeviště mělo hedvábnou oponu lemovanou sametovou drapérií. V hledišti bylo 160 sedadel v přízemí a 36 na galerii. Středem vedla ulička. Adaptace si vyžádala nákladu 2 500 zlatých, které zapůjčil obchodník Václav Brzák. Peníze však zpět nevymáhal a také nedostal.

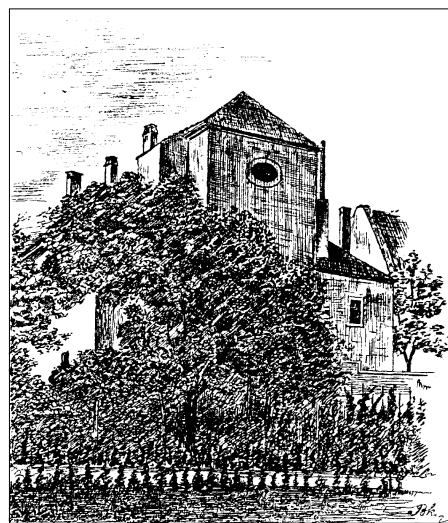
1860–1970 Hálek Nymburk, AS 1970, č. 7.

1870 klášter městem přestavěn a provizorně se hrálo v aréně na Ostrově. Na představení se podílel i místní pěvecký spolek Hlahol. 1872 v přestavěném klášteře první představení, v hlavní roli Jh. Fr. Krumlovský. 1877 SDO přijal název Hálek. 1879 divadlo opět přestavěno, potom ještě mnohokrát, ale modernímu divadlu nepostačovalo, takže majitel SDO Hálek se rozhodl ho zcela přestavět. 1884 Prodaná nevěsta, 1885 Starý ženich (Bendl), 1891 V studni. Téhož roku a v roce následujícím Dívčí ústav (Suppé). 1891 též *Beseda Nymburská*. 1893 Hálek členem ÚMDOČ, též rok modernizace jeviště, zavedení elektřiny, úprava sálu pro 600 diváků. Na repertoáru často první provedení her, i za přítomnosti autorů (Stroupežnický, Štolba, Štech, Svoboda, Čečetka, Balák). Významnou osobností tehdy r. J. Pospíšil. 1905 ze 40 představení v městském divadle 14 ochotníci. 1904 zal. *DO DTJ*, A. Belza, A. a M. Choděrové, F. Jirásek, B. Karas, A. Kožená, F. Krušinská, M. Kynčlová, F. Řehák, F. Skřivan aj. Např. 1907 Matčino dílo (Štolba), Kulatý stůl (Šamberk), Proud (Halbe). 1913 zakoupili

49 / Plakát Ochootnického divadla k provedení Tylovy hry *Císař Josef aneb Oběť synovské lásky* asi roku 1869.

Škroup), Čtyři strážé na jednom stanovišti, Obležení Prahy od Švédů (Štěpánek). 1860 zal. OS, 132 členů. *Studenti* si upravili místnosti v 1. patře bývalého kláštera (později škola) a sehráli Divotvorný klobouk. Do konce roku spolek 6 představení, 1861 17, 1862 15. V programu i Magelona (Kolár), představení se zúčastnil Palacký. Na primitivním klášterním jevišti 85 představení

50 / Městské divadlo v dominikánském klášteře.